

Aan Provinciale Staten

Datum : 30 OKT. 2018
Documentnr. : 2018-072.334/44/A.33
Dossiernummer : K1241
Behandeld door : F. Heijman
Telefoonnummer : (050) 316 4250
Antwoord op :
Bijlage : 1
Onderwerp : Toekomstgerichte evaluatie Opgaven, Rollen en Taken

Geachte dames en heren,

Aanleiding

U ontvangt deze brief en bijgevoegde evaluatie van het proces Opgaven, Rollen en Taken (hierna: ORT) zoals aangekondigd in paragraaf 6.2 van onze brief met documentnummer 2018-069204 met als onderwerp "Bestuurlijke organisatie: een stand van zaken (Opgaven, Rollen en Taken, gemeentelijke herindeling en Omgevingswet) en vooruitblik" d.d. 19 oktober 2018.

Het ORT-traject vloeit, net als de nieuwe bestuurlijke inrichting van de provincie, voort uit het rapport Grenzeloos Gunnen (28 februari 2013). Gemeentelijke herindeling en ORT, structuur en cultuur, zijn immers onlosmakelijk aan elkaar verbonden. De bovengenoemde brief, de onderhavige brief en de evaluatie dienen daarom in samenhang gelezen te worden.

Eerdere behandeling in PS

Op 13 februari 2018 hebben wij uw Staten de voortgangsrapportage van de stuurgroep ORT van 1 februari 2018 toegezonden (2018-007955/7/A.20). Daarin zijn de verschillende fases van het gevolgde proces beschreven en bent u geïnformeerd over de tweede fase van het traject. Korte tijdshalve verwijzen wij u hiervoor graag naar de inhoud van deze rapportage.

Rol en bevoegdheden PS in deze fase

Wij hebben in de in de aanleiding genoemde brief toegezegd uw Staten te informeren over de evaluatie van het ORT-traject en met aanbevelingen ten aanzien van vervolg, zodra deze beschikbaar is. Dit was eerder dan verwacht, zodat wij u deze gelijktijdig met voornoemde brief aan kunnen bieden. Hiermee kunt u uw controlerende rol uitoefenen, maar omdat het een toekomstgerichte evaluatie betreft, vormt het ook input voor uw kaderstellende rol.

Vervolg

Het bijgevoegde evaluatierapport van het ORT-traject geeft een handreiking voor een nieuwe samenwerking tussen de provincie en de Groninger gemeenten. Er ligt ook een duidelijke relatie met de in de eerder genoemde brief aangegeven stappen voor de toekomst die naar ons oordeel zouden moeten worden gezet op weg naar een krachtiger modern openbaar bestuur in onze provincie.

Extern betrokkenen

Extern betrokkenen zijn hierin de Groninger gemeenten en Vereniging Groninger gemeenten.

Nadere toelichting

Zoals ook uit de schets van het proces op hoofdlijnen in de bijgevoegde evaluatie blijkt, is een projectmatige- of blauwdrukbenadering met concrete resultaten niet de weg gebleken naar een (ver)nieuw(d)e samenwerking tussen provincie en Groninger gemeenten. De nadruk in het ORT-traject heeft dan ook vooral gelegen op de culturele aspecten van het samenwerken. Een evaluatie van een dergelijk proces is daarom geen objectieve beoordeling van feiten, maar veel meer een beeld van de wijze waarop direct betrokkenen het proces beleefd hebben. De bevindingen uit het onderzoek zijn meningen, ervaringen, wensen en verwachtingen van de betrokkenen en in die zin in hoge mate subjectief en beperkt tot de samenwerking binnen het ORT-proces. Daarmee is overigens niet gezegd dat deze onwaar zouden zijn, maar het is goed in gedachten te houden dat de evaluatie geen objectief feitenonderzoek is en niet alle (samenwerkings)relaties tussen provincie en Groninger gemeenten omvat. Ofschoon wij elementen van de evaluatie herkennen, zijn er derhalve ook belevingen waarin wij ons minder goed herkennen. Daarom concentreren wij ons op de in het rapport gedane aanbevelingen.

Zoals ook aangegeven is in onze eerder genoemde brief over de bestuurlijke organisatie, is het gesprek over de nieuwe bestuurlijke verhoudingen zowel in de eigen organisatie als met gemeenten op gang gekomen en dient dit actief voortgezet te worden. Uit de evaluatie blijkt eveneens dat het belang van werken aan een betere samenwerking tussen provincie en gemeenten niet ter discussie staat, maar dat het wel anders aangepakt dient te worden. De meerwaarde van het ORT-proces zien wij dan ook in dat het een goede bijdrage heeft geleverd aan het bewustzijn van het belang van een goede samenwerking in de overheidsketen, dat we met elkaar oefening hebben opgedaan in wat goed en wat minder goed werkt en dat het een aantal onderliggende patronen zichtbaar heeft gemaakt.

Als rode draad in de aanpak die voorgesteld wordt in de evaluatie, loopt een vraagstuk- of opgavengericht werken en denken. Dit vraagt een (door)ontwikkeling van de provinciale organisatie, waarbij integraliteit, gezamenlijkheid en externe gerichtheid belangrijke uitgangspunten zijn. Dat klinkt als een open deur, logisch en eenvoudig, maar daar gaat een hele wereld achter schuil. In de kern betekent het een niet aflatende focus op dat wat écht belangrijk is. Omdat opgavengericht werken niet uitgaat van eigen bestuur en gedachten, dient - indachtig ook de netwerksamenleving als geschetst in onze brief over de bestuurlijke organisatie - in gezamenlijkheid met de Groninger gemeenten en andere partners gedefinieerd te worden wat de belangrijkste maatschappelijke (strategische) opgaven zijn. Dit sluit aan bij de aanbevelingen in de evaluatie.

Daarmee zijn we er echter nog niet. Opgavengericht werken is een andere manier van denken, besturen, organiseren, programmeren én (samen)werken. Het maatschappelijke doel of effect en de collectieve prestaties moeten leidend worden in plaats van de eigen bijdrage en rol van de provincie op de verschillende beleidsthema's. Maar dat betekent wat voor iedereen: voor de ambtelijke organisatie, voor ons én voor uw Staten. Een opgavengerichte en dus integrale benadering knelt bijvoorbeeld met sectoraal georganiseerde commissies, begrotingsprogramma's en portefeuilleverdelingen, met meetbare output, taakstellende budgetten en de bijbehorende SMART-afspraken en dus met de traditionele rolinvulling van politiek en bestuur.

Omdat wij er van overtuigd zijn dat alleen een gezamenlijke ontwikkeling leidt tot succes, gaan wij graag met u het gesprek aan op welke wijze wij, mede in het licht van de komende Statenverkiezingen en periode daarna, kunnen komen tot een krachtig modern bestuur en daarmee invulling kunnen geven aan de aanbevelingen uit de evaluatie van het proces Opgaven, Rollen en Taken en de ontwikkelingen als geschetst in onze brief over de bestuurlijke organisatie.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Groningen:




, voorzitter.

, secretaris